

Voorstel Jeugdparticipatie gemeente Ridderkerk 2020-2024

Achtergrond

In 2019 vond de eerste editie plaats van Jong Ridderkerk Denkt Mee (JRDM) voor leerlingen uit het Primair Onderwijs (PO) en Voortgezet Onderwijs (VO). Er zijn ideeën gehoord, input opgehaald en out of the box oplossingen verzonnen voor actuele vraagstukken. Hiermee gaf de gemeente Ridderkerk het startsein voor jeugdparticipatie. Stichting Open Limonade helpt de gemeente hierbij.

Uit reacties op de eindpresentatie van JRDM bleek wel: dit smaakt naar meer. De gemeente was enthousiast en onder de indruk, het onderwijs was positief en deelnemers gaven aan veel geleerd te hebben van elkaar en van het programma. Juni 2019 zijn er vervolgacties op het traject Jong Ridderkerk Denkt Mee uitgevoerd, zoals fietsen met de wethouder (verkeersveiligheid), excursie voor een natuurspeelplek, een gastles over afval en duurzaamheid en kletsplekken over het nieuwe centrum. Ook deze activiteiten hebben weer veel input opgeleverd.

De vraag is alleen...hoe nu verder? In dit voorstel worden de mogelijkheden aangegeven waarop jeugdparticipatie in de komende jaren vormgegeven kan worden binnen de gemeente Ridderkerk. Een heldere programmering met een dynamisch en variabel karakter is daarin belangrijk. Met voldoende mogelijkheden om input te verzamelen, te experimenteren, kennis te delen en de jeugd te betrekken bij dat wat speelt.

Visie jeugdparticipatie Ridderkerk: meedenkers van de toekomst

Kinderen zijn van groot belang voor de gemeente omdat zij de burgers van de toekomst zijn. Kinderen en jongeren die nu al leren participeren in hun leefomgeving, activiteiten leren opzetten, suggesties leren doen en de weg naar het bestuurlijk orgaan kennen, zullen een makkelijkere gesprekspartner zijn nu en in de toekomst. Met een meerjarenplan laat de gemeente Ridderkerk zien de betrokkenheid van kinderen en jongeren werkelijk te waarderen en te bouwen aan een stevig fundament, de gemeenschap te betrekken en ervoor te zorgen dat de jeugd voldoende bagage meekrijgt op het gebied van meedenken, meedoen en actief burgerschap op weg naar de volwassenheid.

Het waarom van jeugdparticipatie

Op 17 maart 2016 heeft de gemeenteraad het Integraal Jeugdkader 'Gewoon Opgroeien' vastgesteld. Dit kader is uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma met daarin concrete activiteiten die de sociale infrastructuur voor de jeugd vormen. Samen met de maatschappelijke partners wordt het uitvoeringsprogramma uitgevoerd vanuit een werkwijze, waarbij de vragen en doelen van inwoners centraal staan. Ook van kinderen en jongeren zelf. Ridderkerk wil een aantrekkelijke gemeente zijn waar alle kinderen en jongeren gezond en veilig kunnen opgroeien.

Om het fundament voor goede jeugdparticipatie te kunnen bouwen was het raadzaam eerst te achterhalen wat de noodzaak van jeugdparticipatie is, het waarom. Wil de gemeente Ridderkerk een kindvriendelijke gemeente zijn? Is het de wens om zo veel mogelijk kinderen kennis te laten maken met het gemeentelijke apparaat? Is het de bedoeling om kinderen bij alle onderdelen binnen de

gemeente te betrekken (ruimtelijke ordening, onderwijs, verkeer etc.) of slechts een gedeelte? En waarom?

Tijdens de startbijeenkomst in 2018 met diverse beleidsadviseurs is hier al een voorzichtig antwoord op geformuleerd, namelijk: Jeugdparticipatie zou toegankelijk moeten zijn voor alle kinderen. Kanttekening die de deelnemers daarbij plaatsten is dat niet alle kinderen de wens hebben om te participeren, mee te doen (net zoals bij volwassenen) en dat is ook helemaal niet erg. Verder was iedereen het er over eens dat als je kinderen en jongeren mee laat doen en mee laat denken, je ook een gedegen vervolg moet kunnen geven hieraan. Anders beland je als gemeente in schijnparticipatie ; wel het idee geven dat er meegedacht mag worden, maar er vervolgens niets mee doen. Dit werkt uiteindelijk in het nadeel van zowel het kind en gemeente. Als laatste punt van de definitie werd genoemd dat er echt geluisterd moet worden en dat de ideeën en input van kinderen serieus genomen moet worden.

Gemeente Ridderkerk kiest er dus voor om te willen luisteren naar de input van kinderen en jongeren. Dit is ook zo opgenomen in het coalitieakkoord. De vorm is echter nog niet beschreven. De voorwaarde voor jeugdparticipatie is dat het in principe toegankelijk moet zijn voor alle jeugd, maar niet gestreefd wordt naar deelname van alle jeugd. Ook moet het kunnen worden opgevolgd door het uitvoeren van enkele ideeën en/of het aangaan van vervolgbijeenkomsten of gesprekken.

Inzetten op een meerjarenplan

Het is raadzaam om gedegen te werk te gaan en op te bouwen. Dat wil zeggen: liever in beginsel minder activiteiten, maar goed resultaat, dan heel veel activiteiten en weinig tot geen resultaat.

Voor scholen, ouders en kinderen is het prettig om te weten waar zij mogelijk deel van uit kunnen gaan maken. Om dit goed tussen de oren te krijgen is herhaling en een lange(re) adem nodig. Een commitment naar jeugdparticipatie van minimaal 4 jaar is belangrijk. In die 4 jaar kan de gemeente ook werkelijk wat opbouwen, jeugdparticipatie op de kaart zetten en laten zien dat Ridderkerk het belang van het kind inziet. Kinderen leren (gaandeweg) waar ze terecht kunnen met hun ideeën en ambtenaren en partners weten waar ze hun vragen voor de jeugd kunnen stellen om gedegen antwoord te krijgen.

In februari 2019 heeft de gemeente Ridderkerk een speeddate met het onderwijsveld georganiseerd. Hieruit kwam een brede bereidheid voor jeugdparticipatie en samenwerking naar voren. Graag gaat het onderwijs de verbinding aan en nemen zij meedenk-activiteiten op in hun programma. De middelbare scholen willen daarnaast ook graag participatietrajecten binnen hun eigen school uitvoeren en kunnen daar hulp bij gebruiken.

Uitgaande van het bovenstaande is het voorstel om te werken aan een fundament, een lijn uit te rollen voor de komende jaren waarin zowel terugkerende activiteiten met een dynamische invulling als ad-hoc projecten die hier binnen passen een plek kunnen krijgen. Binnen deze lijn kunnen ook lokale organisaties aanhaken. Als dit dan ook op een eenduidige en heldere wijze wordt gecommuniceerd dan is op korte, maar zeker ook op langere termijn, zichtbaar wat Ridderkerk doet op gebied van jeugdparticipatie, hoe en met welk doel.

Voorstel activiteiten voor 2020-2024

Onderstaand een voorstel van mogelijke activiteiten waarmee een mooi en gedegen beleid op jeugdparticipatie gevormd kan worden. Jeugdparticipatie krijgt daarmee een gezicht binnen de gemeente Ridderkerk.

Traject Jong Ridderkerk denkt mee

Jaarlijks herhalen van Jong Ridderkerk denkt mee traject voor PO en VO. Door bijvoorbeeld ieder jaar in oktober een Jong Ridderkerk denkt mee traject te organiseren en dan in hetzelfde schooljaar in het voorjaar een uitvoer-dag te realiseren, wordt het voor scholen inzichtelijk en weet men vooraf wat er verwacht wordt op welk moment. Binnen de gemeente (en partners) kunnen dan gedurende het jaar thema 's gezocht worden om met de kinderen mee aan de slag te gaan.

Uitgebreide enquête

Uitgebreide enquête uitzetten binnen of buiten het Jong Ridderkerk denkt mee traject. Stichting Open Limonade heeft bijvoorbeeld een standaard enquête die ingezet kan worden, maar er kunnen ook specifieke vragen worden opgenomen vanuit verschillende domeinen. Hiermee wordt, naast kwalitatieve input ook kwantitatieve informatie zichtbaar.

(online) zichtbaarheid

Om binnen (en buiten) Ridderkerk duidelijk te maken dat de gemeente bezig is met jeugdparticipatie is het raadzaam om te werken aan de zichtbaarheid. Naast een duidelijk logo (met slogan die verzonnen is door kinderen) kan ook gedacht worden aan een campagne en/of online omgeving waarin de samenhang van alle jeugdparticipatie activiteiten duidelijk wordt.

Ideeën aandragen buiten de projecten

Een goede online omgeving met geïntegreerde mogelijkheid om ook buiten de projecten ideeën aan te dragen voor de gemeente Ridderkerk zou een waardevol instrument zijn de ideeënstroom levend te houden. Hier kunnen kinderen en jongeren hun ideeën invoeren, toetsen en draagvlak voor zoeken. Bij een x- aantal stemmen worden de indieners uitgenodigd op het gemeentehuis om hun idee toe te lichten. Hierdoor kan jeugd breder en regelmatig betrokken worden.

Ad-hoc projecten / kletsplekken

Er moet ook ruimte blijven om ad-hoc projecten op te zetten en uit te voeren. Dit kunnen projecten zijn die ontstaan vanuit de ideeën van kinderen, maar ook vanuit de behoefte aan input voor een gemeentelijk vraagstuk. Er kunnen projecten worden ontwikkeld vanuit een thema of vraagstuk. Bij het vergaren van input vanuit kinderen en jongeren kan ook een pop up 'kletsplek' worden ingezet. Deze plekken kunnen op verschillende locaties in de gemeente worden opgezet waarin kinderen bevestigd worden over een specifiek onderwerp of thema.

Terugkerend evenement

Een terugkerend evenement dat voor veel kinderen bezocht kan worden is aan te bevelen. In Barendrecht bijvoorbeeld, is dat 'Op de thee bij de burgemeester'. Alle kinderen die 10 jaar worden ontvangen een uitnodiging (kaart in de brievenbus) met de vraag of zij willen komen thee drinken bij

de burgemeester. Gedurende een (zater)dag ontmoet de burgemeester ruim 30% van 'zijn' 10-jarigen en geven zij input aan de gemeente. Dit is een goed startpunt voor een meedenk traject.

Kinderburgemeester

Indien de kinderburchemeester wordt geïnstalleerd in Ridderkerk, wordt ook hij/zij betrokken bij de jeugdparticipatie activiteiten en kan hier een actieve rol in spelen. Communicatief kan de kinderburchemeester worden voorgesteld via de website (middels een filmpje) en oproepen doen aan de jeugd. Bovendien kan de kinderburchemeester een rol spelen in het selecteren van ingediende plannen en bij de vergaderingen hierover een stem krijgen. Ook de terugkerende verkiezing van de kinderburchemeester kan via de website worden aangekondigd.

Het is in ieder geval belangrijk dat de kinderburchemeester geen geïsoleerde functie heeft, maar een rol heeft in de bredere aanpak van jeugdparticipatie. De commissie Samen leven heeft bij de bespreking van de motie kinderburchemeester ook aangegeven dit belangrijk te vinden.

Jongerenraad

De gemeente Ridderkerk heeft een jongerenraad. Het is belangrijk dat deze verstevigd wordt. Momenteel wordt gekeken hoe dit gerealiseerd kan worden. Het is belangrijk de jongerenraad te betrekken bij jeugdparticipatie activiteiten.

Door een aantal jaar te committeren aan deze manier van werken wordt gebouwd aan een groter wordende groep meedenkers en meedoeners. Kinderen en jongeren zullen zich gehoord voelen, doen ervaring op binnen het gemeentelijke apparaat; ontdekken dat zij zelf onderdeel uitmaken van de gemeenschap en daarin een stem hebben; leren hun meningen en ideeën vormen, bespreken, verwoorden en presenteren. Mede-eigenaarschap betekent betrokkenheid. Voor de gemeente geeft het een goed beeld van waar behoeftes vanuit jeugd liggen, welke koers gevaren moet worden en biedt het mogelijkheid om jongeren (duurzaam) te verbinden aan de gemeente.

Ouders, scholen en organisaties krijgen op deze manier zicht op de samenhang meer vertrouwen in de stabiliteit van de gemeente op dit gebied en weten wat zij kunnen verwachten. Scholen zijn daarnaast meer bereid mee te werken en samen te werken aan projecten als zij bewezen stabiel en waardevol zijn gebleken. Maatschappelijke partners krijgen de gelegenheid de lijn aan te vullen met meer of andere activiteiten/projecten op dit gebied. De mogelijkheid bestaat hiermee van elkaar te leren, ideeën uit te wisselen en elkaar te leren kennen.

Uitvoering

De gemeente Ridderkerk wil voor de komende jaren de opzet en uitvoering van de activiteiten beleggen bij Stichting Open Limonade. Stichting Open Limonade is vanaf 2018 betrokken bij jeugdparticipatie in de gemeente Ridderkerk. Zij doen dit op een leuke, creatieve en ongedwongen wijze met mooie resultaten. Deze samenwerking willen we verder uitbouwen en voortzetten. De gemeente is daarbij de opdrachtgever en regievoerder en stemt af op welke thema's ze input wilt hebben.

Kostenindicatie jeugdparticipatie gemeente Ridderkerk

Voor 2018 en 2019 was er een bedrag van €25.000,- per jaar opgenomen in het uitvoeringsprogramma Jeugd. Deze middelen lopen vanaf 2020 af. Voor de periode 2020-2024 is per jaar maximaal € 15.000,- beschikbaar voor jeugdparticipatie. Hiervoor is dekking binnen bestaande middelen.

Belangrijk hierbij is de commitment van de gemeente voor minimaal 4 jaar. Enkel dan kan aan een groeiende groep meedenkers gewerkt worden en kan gedacht worden in grote lijnen, continuïteit, 'voorspelbaarheid' en stabiliteit.